

Iroun Beretitenti Thomas S. Monson

Teei n Taabo Aika Tabu

Te reitaki ma Tamara are i Karawa—n raonaki ma ara tataro Nakoina ao Ana kaotioti nakoir—a riai ibukira bwa ti na kona ni katoki angibuakan ao kataaki n te maiu aei.

Tariu ao mwaaneu aika tangiraki, ti a tia n ongora nakon rongorongo aika tamara n te ingabong aei, ao ti kakaitau irouia naake a tia n taetae. Ti rangin ni kukurei ngkai manga raora n te tai aei Unimwaane Robert D. Hales ao n namakina ae raoiroi riki. Ti tangiriko, Bob.

Ngkai I a tia ni kamatebwai aroi te bwai are n na taekinna nakoiimi n te ingabong aei, e a tia n anaaki nanou bwa n na tibwauai iango ao namakin tabeua ake I taku bwa a na kakawaki ao ni uaana nakoiimi. I tataro bwa n na kairaki n au taeka.

I a tia ni maeka iaon te aonaaba aei inanon 84 te ririki ngkai. N angani ngkami tabeua rongorongou, I bungiaki n te ririki are e moan kakiba iai te wanikiba ae temanna kaina Charles Lindbergh n aki tokitoki mai New York nako Paris n te intin ae ti teuana, te wanikiba ae ti teuna baina. E rawata te bwai ae bitaki inanon te ririki ae 84 man te tai anne. E a maan ngkai imwiin te tai are a mwananga iai aomata nakon namwakaina ao n oki. Ni koauana, bwaai n rabakau ake aki koaua ngkoa, ngkai a bon koaua. Ao te koaua anne, e kaitauai

bwaai n rabakau n ara tai, e rangin ni birimwaaka bitakina n te aro are ti aki kona n teimatoa ni bwaati aroia—ngkana ti kona n irii ni kabane. Ngaira ake ti uringa te tareboon ma wiirana ibukin orean nambwana ao taiboraita n te bai, bwaai n rabakau n taai aikai a rangin ni kamimi aroia.

Katei aika raraoi irouia aomata a tia ni bitaki n te tai ae waekoa. Katei ake n te taina bwa aki raoiroi ao n aki itiaki aki n ae a tii bwainaki ma e taraaki irouia aomata aika mwaiti bwa a kariaiakaki

I warekia n te tai ae aki maan n nako inanon te *Wall Street Journal* te rongorongo maioun Jonathan Sacks, aia mataniwi n tia reirei kaain Britain. Irarikin bwaai tabeua, e koroia—ao N na taekinna: “E kaniia ni kabane aomata i Maeao n te 1960 te bitaki ae waekoa n aron katei aika tamara, kamaunaan ni kabane tuua ibukin katein te aba ae a riai aomata ni kateimatoa katein abaia. Aneneia Beatles te bwai ae ko kainnanoia bon ti te tangira. Katein te aba n Iuta ao ni Kiritian aika tamara e kamau-naaki. N ana tabo e roko [te taeka ae bwainaki]: *Karaodjane e na bongana*

ibukim. Tuua ake Tebuina a manga koreaki riki bwa Tebuina Iango aika Kakaongora.”

Rabbi Sacks e kabwarabwara ma te nanokawaki:

“Ti a tia ni kabuai reireiakira aika tamara n aki iangoa te kanga-nga ngkai ti a tia ni kabanebuakai kaubwaira. . . .

“Iai mwakoron te [aonaaba] aika bubura are a tara te aro bwa bwain taai aika a tia n nako ao akea iangoan katei ake e na kaungaia aomata ni kabooi bwaai, kabanea te mwane, bwain kunnikai aika kabwakabwaka, ao ni kainikatonga bukina bwa ti riai ni karaoia. Te rongorongo bwa te katei ae riai e aki bwainaki, katei aika riai bon ibukiia aomata aika mamara, ao te kabanea ni kakawaki n tua bon ‘Tai kariai am bure bwa a na kuneaki irouia tabeman.’¹

Tariu ao mwaaneu, aio—ma te kananokawaki—e kabwarabwara aron te aonaaba ni katobibira. Ti raraoma ni koaua ao ni iangoia bwa ti na kanga n tokanikai n te aonaaba aei? Tiaki. Ni koauana, iai ni maiura ana eungkerio Iesu Kristo, ao ti atai bwa te maiu ae riai e tuai ni bane taia, bwa kateira aika riai a mena ikekei ni kairiira, ao bwa ti na bon bukinaki ibukin oin ara mwakuri.

E ngae ngke e a bitaki te aonaaba, ana tua te Atua a teimatoa. A tuai bitaki, a na bon aki bitaki. Tuua ake Tebuina bon taian—tua. Bon *tiaki* bwaai aika katautauaki. Boni bwaai aika riai n te bong aei n aron are ngke E a anganiiia natin Iteraera te Atua. Ngkana ti tii kakauongo, ti ongo bwanaan te Atua, n taetae nakoiria ikai ao ngkai:

“Ko na tai Atuana te Atua temanna irarikiu.

“Ko na tai karaoa am bwai te boua ae karaki . . .

“Ko na tai atonga aran Iehova ae Atuam ni bakanrereia. . . .

“Ko na uringa te bong ae te Tabati, n tabuia. . . .

Ko na karinea tamam ma tinam. . . .

“Ko na tai kamateia aomata.

“Ko na tai wene ni bure.

“Ko na tai ira.

“Ko na tai kaota aron raom n te aro ni kewe. . . .

“Ko na tai mataiakina ana auti raom.”²

Te tua ibukin aroarora e reke man te kariaiakaki; tiaki te bwai ae kona ni kanakoaki. E kuneaki tiaki ti inanon Tuua ake Tebuina ma inanon naba te Kabwarabwara n te Maunga, ae ti anganaki iroun Te Tia Kamaiu ngke E nakonako iaon te aba. E kuneaki n Ana reirei ni kabane. E kuneaki n taekan kaotioti n taa iakai.

Tamara are i Karawa bon ti tebo ma ngkoananoa, n te bong aei ao n taa iako. Te burabeti Moomon e tuangiira bwa te Atua “e bon aki bilitaki man akea tokina nakon akea tokina.”³ N te aonaaba aei ike taraan bwaai a bilitaki, Ana teimatoa bon te bwai ae ti kona n onimakinna, te angka e ti kona n taua ni kamatoa ao ni kamaiuaki iai, n te aro ae ti na aki kona ni uotaki nako nakon raan aika aki ataaki.

E kona n ae tarakia iroum naake a mena ikekei a karekea riki te kukurei nakoim. Tabeman mai i buakomi a namakina te kabaeaki man tuan te aroraro are ti iria ngaira n te Ekaretia. Tariu ao mwaaneu, I kaotia nakoimi, bwa *akea te bwai* ae kona ni uota te kimwareirei nakon maiura ke te rau riki nakon rabwatara nakon te Tamnei ae kona n reke iroura ngkana ti ira te Tia Kamaiu ao ni kawakin tuua. Te aeka n Tamnei anne e aki kona n reke man waaki ni kakukurei ake e rangin n irekereke iai ma bwain te aonaaba. Te Abotoro Bauro e tae-kina te koaua: “Ao te aomata ae bon

te aro n aomata e aki kaki i nanona bwaai ake ana bwai Tamnein te Atua: bwa e taku bwa te nanobaba; ao e aki kona n atai, bwa a neneraki aroni baikai n te aro n tamnei.”⁴ Te taeka *te aomata ae bon te aro n aomata* e kona ni kaineti nakoira ngkana ti kariaia bwa ti na riki n arona.

Ti riai n taratara raoi n te katei are e a birinako man bwaai n tamnei. E kakawaki bwa ti na totokoi bwaai ake aki kaineti ma ara katei, n aki kariaia te bwarannano are ti tangiria riki te maiu are akea tokina n abanuean te Atua. Ni bon arona, ti na bon teimatoa ni karekei kanganga, bukina bwa bon mwakoron bwai aika ririki n te maiu ae mamate. E ngae n anne, Ngaira, ti na kona n tauraoi riki, n tabeakin, n reirei mai iai, ao n tokanikai iaoia ngkana e riki te euangkerio bwa aan maiura ao ana tangira te Tia Kamaiu inanora. E taekinna te burabeti Itaia, “Ao bon te raoi ana mwakuri te raoiroi, ao mwiin te raoiroi te rau ma te mwioko n aki toki.”⁵

Ngkai ngaira aika ti maeka *n* te aonaaba ma tiaki *bwain* te aonaaba, e riai bwa ti na reitaki ma Tamara are i Karawa rinanon te tataro. E tangiriira bwa ti na karaoia, E kaeka ara tataro. E kaetira te Tia Kamaiu, n are koreaki n te 3 Nibwaai 18, bwa “kam riai n taratara man tataro n taainako, bwa mwiina ao kam kaririaki iroun Tatan. . . .

“Ngaia are kam na aki toki n tataro n tainako nakon te Tama n Arau;

“Ao te bwai are kam na butiia te Tama n arau, are e bon eti, ao kam kakoaua bwa e na bon reke, kam kakoaua bwa e na bon reke, nooria kam na bon anganaki.”⁶

I karekea au koaua ni mwaakan te tataro ngke 12 au ririki. I a tia n mwakuri korakora ni karekea teutana au mwane ao n tia ni karekea nimaua te taraa. Aio n tain te Kanganga ni Kaubwain te Aba, ngke te nimaua n tara bon te mwaiti ae bubura—riki nakon te ataenimwaane ae 12. I anga ni kabane au maibibi, ae ikotaki nakon nimaua te taraa, nakon tamau, ao

e anganai beebar te \$5. I ataia bwa iai te bwai ae onoti ae n na karekea man te nimaua n taraa, e ngae ngke I aki kona n uringa ngkai bwa tera. I iti uringa aron kakawakin te mwane anne nakoiu.

N te tai anne, ao bon akea ara mitiin ni uaati, ngaia are tinau e na kanakoi ara baareka nakon te tabo ni uaati ni katoa wiiki aika tangira uaatiakiia. Imwiin tabeua te bong, batia ni kunnikai aika mwaimwai a na kaokaki nakoira, ao Tinara e na katinei iaon ara rain ni kunnikai ibukin te auti ni kamaui.

I a tia ni katuka beebar au nimaua n taraa inanon buuan au tiaehti, ao n aron ae ko kona n iangoia, a kanakoaki au kawaerake nakon te tabo ni uaati ma te mwane inanon au buua. Ngke I ata te bwai are e riki, e rootai te aoraki ma te raraoma. I ataia bwa a tuoaki buua ni kabane n te tabo ni uaati imwain ae uatiakaki. Ngakana e aki nooraki au mwane n te tai anne, I ataia ma te koaua bwa e na bwaka man au buua n te uaati ao n aki ataaki iroun te tia mwakuri bwa antai ae na anganna te mwane anne, e ngae ngke e tangiria. Aron taraan okin au nimaua n taraa e bon matatoa—te koaua are e kakoaua tinau ngke I tuanga ae I katuka te mwane inanon au buua.

I tangira te mwane; I kainnanao te mwane anne. I a tia ni mwakuri korakora ibukin karekean te mwane anne. I namakinna bwa bon ti teuana te bwai ae I kona ni karaoia. Ma nanou ae rangin n ingainga I okira Tamau are i Karawa ao n tang nako Ina bwa E na kawakina au mwane are inanon au buua ni karokoa ae a oki ara kunnikai.

Uoua boong aika rangin n abbwaki, ngke I ataia bwa e a roko ana tai te turaki ni kaoki ara kunnikai, I tekateka irarikin te winto, n tatinga. Ngke e tabeka rake bukina te turaki, ao buroou e bukibuki. N te tai are a rin kunnikai n te auti, I katika au kawaerake ao ni biri nakon au ru ni matu. I karina baiu aika ruru inanon au buua. Ngke akea te bwai

ae I kunea, e roko n au iango ni waekoa, ae a bua. Ao imwiina baiu a namakina te nimaua n taraa. Ngke I butia man au au buua, I rinanon te namakin ae rau. I karaoa te tataro ni kakaitau nakon Tamau are i Karawa, bukina bwa I ataia bwa E a tia ni kaeka au tataro.

Man te tai anne ao I a tia ni karekei kaakaan au tataro aika mwaiti. Akea te bong ae a tia n nako ae I tuai n reitaki iai ma Tamau are i Karawa rinanon te tataro. Bon te reitaki ae I kukurei iai—n na bon bua ng-kana akea te reitaki anne. Ngkana akea iroum ngkai te reitaki anne ma Tamam are i Karawa, I kairoroiko bwa ko na mwakuri nakon te kouru annne. Ngkana ko karaoia, ao ko na riki ni bwaibwai n Ana kairi mai ieta ao ana kairi inanon maium—amwarrake ibukira n tatabemaniira nako ngkana ti na tokanikai ni maiura n tamnei n tain te mwnanga ikai iaon te aba. Aeka ni kairi mai i karawa ao kairi aiknne bon bwaintangira aika E anga ti ngkana ti ukoukori. Boni kaubwai aika kakawaki!

I aki toki n nanorinano ao ni katonga ngkana e reitaki Tamau are i Karawa ma ngai rinanon Ana kairi ma ieta. I a tia n reirei aron kinakina, n onimakinna, ao n iria. E mwaiti te tai ae I a tia n riki bwa tia karekei kairi aikanne. Teuana te atatai ae rangin n anai nano e riki inanon Aokati n te 1987 n tain katabuan te Frankfurt Germany Tembora. E a tia Beretitenti Ezra Taft Benson ni mena ibuakora ibukin te moan ke te kauoua ni bong n tain te katabu ma e a tia n okira mweengana, ngaia ae e reke au tai ni kairi nikiran tetere akie imwiina.

N te Kaonobong ao iai ara tetere ibukin ara membwa aika tenaan Dutch ake a mena ni mwakoron te Frankfurt Tembora. I rangin ni kina temanna ara tia kairiiri ae rianako ana mwakuri man te Netherlands, te Tari Peter Mourik. Bon imwain te tetere, I karekea te namakin ae onoti bwa e na riai ni weteaki te Tari Peter Mourik bwa e na taetae nakoia

raona n Dutch aika membwa n tain te tetere ao, e na riki bwa te tia moan taetae. Ngke I aki nooria inanon te tembora n te ingabong anne. I kabuta te taeka n te beeба ae uarereke nakon Unimwaane Carlos E. Asay, ara Beretitenti n te Aono, n tuanga bwa iai te Tari Peter Mourik inanon te bootaki aei. Bon imwain te teiraki ni moana te bootaki, I karekea te rongorongo mairoun Unimwaane Asay n tuanga bwa te Tari Peter Mourik e bon *aki* roko, bwa e tabetabe n te tabo teuana, ao anne ae baireia bwa e na ira te tetere ni katabuan te tembora n te bong are imwiina ma membwa man te tabo ni buaka.

Ngke I tei n te tabo n taetae ni butimwaia aomata ao n taekina kanoan te buroukuraem, I a manga karekea naba te kairi mai ieta ae bure bwa n na katanoata aran Peter Mourik bwa te moan tia taetae. e bon kaitaraa au namakin, bukina bwa I a tibwa ti a n ongo iroun Unimwaane Asay bwa te Tari Peter Mourik bon *akea* inanon te tembora. Ibukin onimakinan te kairi anne, I katanoata te kuaea ae na anene, ao te tataro ao imwiina I taekinna bwa ara moan tia taetae bon te Tari Peter Mourik.

Ngke I oki nakon au kaintekateka, I karekea taraan Unimwaane Asay man nooria n ubuna bwa e raraoma. Imwiina e tuangai bwa ngke e katanoata aran te Tari Peter Mourik bwa te moan tia taetae, e aki kona ni kokoauai taningana. E taku bwa e a tia ni karekea ana beeба ao I kokoaua bwa I a tia ni warekia, ao e aki kona n oota iai bwa bukin tera n na atonga ngkanne aran te Tari Peter Mourik bwa te moan tia taetae, n atakina ae bon akea inanon te tembora.

N te tai are e a waaki nako aei, ao Peter Mourik e mena n te boowi n aobitin te aono i Porthstrasse. Ngke e nang waaki te boowi aei, e waekoa n taraa Unimwaane Hawkes, are ngaia ngkoo te Tia tei ibukin Te Region, ao n titirakina, “Tao maanra ae ko kona ni kabutai iai nakon te tembora?”

Unimwaane Hawkes, ae kinaki n te kabubuti n ana kaa ni kauaia, e

kaeka, “I kona ni uotiko nako ikekei inanon 10 te miniti! Ma bukin tera ko tangiria n nakon te tembora?”

E kaotia te Tari Mourik bwa e aki ataia bwa bukin tera e tangiria n nakon te tembora ma e ataia ae riai n nako ikekei. Ngaia uoman a biri nakon te tembora n te tai naba anne.

N tain aia kamataku kaain te kuaea ae kakamataku, I taratara nako, n iangoia bwa n na noora te Tari Peter Mourik. I aki nooria. Ma te nano ae korakora, akea te nano n raraoma. Iai te namakin ae kakukurei, ae aki kakeweaki bwa e na bon koro bukina.

Te Tari Peter Mourik e rin n te mataroa n rin n te tembora n te tai are e a moti iai te tataro ni kaukuuki, n tiku n aki ataia bwa bukin tera e mena ikekei. Ngke e kawaekoa n ruo rikaaki n rin n te tembora, e noora tamneiu n te moonita ao e ongo bwanaau ni katanoata, “Ti na ongora ngkai iroun te Tari Peter Mourik.”

Ni mimiin Unimwaane Asay, Peter Mourik e waekoa n nakonako nakon te ruu ao n tekateka n te tabo n tekateka.

Imwiin te bootaki, te Tari Peter Mourik ao Ngai ti maroroakina te bwai are e a tia n riki imwain ae na taetae. I a tia ni karekea te kairi mai ieta ae roko n te bong anne tiaki ti nakoioi ma nakon naba te Tari Peter Mourik. Te atatai ae rangin ni kamimi anne e a tia ni karekea te kakoaua ae I aki kona ni kakewea n aron kakawakin te tai ni karekea te kairi mai ieta anne ao n onimakinna—ao n iria—ngkana e roko. I ataria ma te aki nanokokoraki bwa te Uea E tangiriia naake a roko n te bootaki ni katabu ibukin te Frankfurt Tembora bwa a na ongo te koaua ae mwaaka, man riunga te nano mairoun Ana toro te Tari Peter Mourik.

Tariu ao mwaaneu aika tangiraki, te reitaki ma Tamaraare i Karawa—n raongaki ma ara tataro Nakolina ao Ana kairi mai ieta nakoira—bon te bwai ae riai bwa ti aonga ni kona n totokoi kangangan ao kataaki n te maiu aei. E kaoira te Uea, bwa ti na kaniira ma Ngaia, ao E na kaniia ma

ngaira. Ngkana ti ukoukoria raoi ma nanora ni koaua, ao ti na kunea.”⁷ Ngkana ti karaoia, ao ti na namakina te Tamnei ae Raioiroi ni maiura, ni katauraoia nakoira te nano ao te unganano n tei ni korakora ao ni matoatoa n te raoiroi—n tei . . . n taabo aika tabu, n aki kamwaingingaki.”⁸

Ngkai, te aonaaba aei e bibitaki ao ti kakoaua bwa reirei aika tamaroa ibukiia aomata e moanna ni mamara, ti na uringa ana berita te Uea aika tikiraoi nakoia naake a Onimakinna: “Tai maaku; bwa Ngai atuam: tai bwara n nano; bukina bwa Ngai te Atua: N na kakorakorako; eng, N na buokiko; eng, N na taua ataim ma baiu ae etieti.”⁹

Te berita teraa! Ana riki bwa ara kakabwaia, I tataro n aran te Uea ao te Tia Kamaiu ae tabu, Iesu Kristo, amen.

BWAII AIIKA ANA TARAAKI

1. Jonathan Sacks, “Reversing the Decay of London Undone,” *Wall Street Journal*, Aug. 20, 2011, iaonrain.wsj.com; katuruturuaki. *Te bwai ae na taraaki*: Te Uea Sacks bon te mataniwi n rabbi n te United Hebrew Congregations n te Kaomanwareta.
2. Te Otinako 20:3–4, 7–8, 12–17.
3. Moronaii 8:18.
4. 1 I-Korinto 2:14.
5. Itaia 32:17.
6. 3 Nibwaai 18:18–20.
7. Doctrine ao Covenants 88:63.
8. Doctrine ao Covenants 87:8.
9. Itaia 41:10.

Reirei Ibukin Ara Tai

Reirei n te Nakoanibonga ae te Merekiteraka ao te Bootaki n Aine n te kaaua n Tabati e na kabaneaki riki iaon te “Reirei Ibukin Ara Tai.” E kona te reirei n tatabeua nako ni katauraoaki man teuana ke e raka riki taian reirei ake a kanakoaki n taian maungatabu ni kabuta aika aki maan n nako (taraa te tiata inano). Beretitenti n te Titeiki ao n te mwakoro a kona n rinea te rongorongo ae a na kabongana, ke a kona n anga te tabe aei nakoia bitiobi ao beretitenti n taian mwaanga. A riai taan kairiiri ni kamatata kakawakiia taari inanon te Nakoanibonga ae te Merekiteraka ao titita n te Bootaki n Aine ni kamatebwai taetae aika ti tebo n Tabati aika ti tebo.

Naake a kaei reirei n te kaaua n Tabati a kaungaaki bwa ana uoti nakon te kiraati kaongora man te maungatabu ni kabuta aika aki maan n nako man te maekatiin.

Iango ibukin Katauraoan te Reirei man Taian Taetae

Tataro bwa E na raoniko te Tamnei ae Raioiroi ngkana ko

kamatebwai ke n reirei te reirei (taian reirei). E kona n anaaki nanom ni katauraoa te reirei man bwaai n reirei riki ake tabeua, ma taetae man taian maungatabu bon karikuram aika kariaiakaki. Tabem bon buokaia tabeman n reiakina ao ni maiuakina te euangkerio n aron ake a taekinaki n ana maungatabu ni kabuta te Ekaretia aika aki maan n nako.

Rinanoi taian taetae(taetae), n rinanoi reirei ao tuua ake a kaineti ma kainnanoia kaain te kiraati. Taratarai naba karaki, kiibu man booki aika tabu, ao rongorongo man taian taetae(taetae) are e na buokiko n reiakin koaua aikai.

Karaoa kawain aron reiakinan reirei ao tuua. Am kawai anne e na riai n iai inanona titiraki aika a na buokiia kaain te kiraati:

- Kakaei oin iango ao reirei inanon te taetae(taetae).
- Iangoi nanoia.
- Tibwauai otam, iango, atatai, ao kakoaua.
- Maiuakin reirei ao tuua aikai inanon maiuia.

REIREI N TE NAMWAKAINA A REIAKINAKI	BWAII N REIREI N TE KAAUA- N TABATU
Nobembwa 2011–Eberi 2012	Taetae ake a boretiaki n Nobembwa 2011 <i>Liahona</i> *
Meei 2012–Okitobwa 2012	Taetae ake a boretiaki inanon Meei 2012 <i>Liahona</i> *

*A tauraoi taetae aikai n taetae aika mwaiti n te conference.lds.org.

Irion Unimwaane Dieter F. Uchtdorf
Te Kauoman ni Kauntira n te Moan Bereitentii

Ko Kakawaki Nakoina

E kabongana te kainikatine te Uea n rangi ni kaokoroa man te aonaaba ni katinea kororaoin te rabwata.

Mote, temanna ,mai ibuakoia burabeti aika a korakora ae kinaaki n te aonaaba, are e ikawairake iroun natin Bwarao te aine are kabanea ana bong ni maiu ae 40 te ririki n te abanuea i Aikubita. E kina bwa moan bain te uea ao te nati ni karianako n te abanuea are ngkoe.

Ririki ake imwina, iaon te maunga ae raroanako, kararoa ni mwaing man tamaroan ao kamimin Aikubita ae korakora, Mote e tei imatan te Atua ao ni kaitara n taetae nakoina n ai aron ae taetae ma raraona.¹ N tain te roko arei, te Atua e kaota aron makurin baina ma mimitongina. Ngke e toki te mii ni burabeti, ao Mote e bwaka nako aontano n wene inanon aoa aika bati. Ngke e okiria korakora, e a tiba namakina bwa e bon tuai man riki arei nakoina inanon tikuna n abanuean Bwarao.

E taku bwa E ataia bwa te aomata bon te akea.”²

Ti Mangori Nakon ae Ti Ataia

N reiakina riki rongorongan te aonaaba, ti karekea riki te atatai—ma ni itera aika a uarereke—are e ataia Mote. Te aonaaba e bon bubura, kaminonano, ao e kamimi arona are e

aki kona ni kabotauaki ma wanawan te aomata. E taku te Atua nakon Mote.³ Kamiimin rangin tamaroan te tairiki anne are e kaota te kakoaua ae koaua.

Iai bwai tabeua ake e taonai n taua ikeu n noran te bwai ae kiba n te rotongitongi riaon tian tari ae abwabwaki n taratara man kamaman au tabo n tei iaon mimitongin itoi aika mirion mwaitia man akea tokia.

Taan rabakau ni bwain karawa a tia n kataia ni wareki itoin karawa. Te kurubu teuana n tiaienti a ti a n katautau iaon mwaitin itoin karawa man bwain kataratara a reke bwa te 10 te tai mwaitina nakon botan maitin tanon biken mataniwi ma tanon rereua.⁴

Ao tokin aei are bon titebo ma katuruan ana taeka te burabeti ae Enoka: E taku bwa ngkana e riai bwa te aomata e na kona ni wareki bwai aika a uarereke ake a kona noraki n te mata ae bwain te aonaaba, ke miron bwain aonteaba n aron aei, ma tiaki aei ana moan mwaiti ni karikibwai te Atua.”⁵

Iangoana ngkana ti iangoa korakoran ana karikibwai te Atua, maroaka are e a anga reirei nakoia ana aomata te Uea are Beniamina bwa “ana

uringnga n taainako, korakoran te Atua, ao aron akeia.”⁶

Ti Korakora Riki Nakon Are Ti langoia

Ma e ngae ngke te aomata bon akea, ma I kaonaki n te kantaninga ma te maaku ni iango bwa kakawakin taian tamnei a korakora imatan te Atua.”⁷

Ao ngkana ti tara rababan ma korakoran te aonaaba ao ti taku , “Tera kabotauan te aomata ma mimitongin te karikibwai? ”E taku te Atua I bon irouna bwa bukin karikan te aonaaba bon ibukira! Ana mwakuri ao mimitongina—oin te kantaninga ibukin kamimin te aonaaba—bwa E na kamaiua ao ni karietaia ana botanaomata.⁸ N atongana teuana, korakoran ao rababan ae akea tokina, te mimitong ao te kamimi ae akea tokina ma taai aika tia kateki bwa ti na bwabwai n maiu ngai ma ngkoe. Tamara are i Karawa e karaoa te aonaaba bwa ti aonga n roko n ara konabwai ae ngaira Natina mwaane ao aine.

Aio aki taun te aomata: kabotauaki nakon te Atua, te aomata bon akea, ma ngaira ana bwai te Atua. Ngkana ti kabotaua ana karikibwai ae e aki kona n kabotauaki ao ti riki n akea ngaira, iai iroura mwakaron te ai ae e ura mwaaka iroura. Ti a tia n anganaki te akoaki ma te kamoamoaki—in te aonaaba are akea tokina—ma kawakinara. Bon ana iango ae korakora te Atua ni buokira ni karokoira iai.

Nanobaban te Kainikatonga

Te tia kamwane ae korakora e ataia bwa teuana mai ibuakon ana bwai ni makuri ae korakora ni kairai natin te Atua bwa a ana bua e bubuti nakon. aki taun te aomata. Nakoia tabeman,

e roko n ringa nanoia n te kamoamoa, ni burebureia rake n kaungaia n kakoaua tamaroia ma kakawakia are aki noraki. E tuangia naba bwa ana kamoai aroia ibukin rabakauia, aroia n inaomata, taraana n arona, e raoiroi riki bwai ake a tamaroa ake a katobibiaki iai. Ao tokina e kairia bwa akea temanna ae ena taua aroia man kairia man aki tabe ma aia kanganga tabeman.

E taekinaki bwa Aberaam Lincoln e tangira te boem ae kangai:

*O eaera tamnein te rabwataa ae mamate ni kamoamoa?
Aron mangin kibar tenea, butin te nang ae tabebeti
Otan kian te iti, bwaron te nao,
Kitanan te maiu iroun te aomata nakon motirawana inanon te ruanimate.⁹*

Ana Abotoro Iesu Kristo a ataia n kabotaua nakon te maiu ae akea tokina, maiura n rabwata n te aonaaba ae mromron aei bon ti inanon teteutana te tai ni n mawa n tai.¹⁰ A ataia bwa kakawakin te aomata akea katabeana ma are e kaineti nakon te aonaaba. Ataia bwa ko kona ni kabrikoa nikira ni mane n te aonaaba ni kabuta ao e aki kona ni kaboa teaina te kariki ni kaubwain karawa.

Naake a na “karekeia Uean te Atua”¹¹ bon naake a na riki “n aiaron te ataei n ongeaba, n ongotaeka, n nanorinano, n taotaonakinnano, n onrake n te tangira.”¹² “Ane e karietata ao ena karinanoaki, ao ane e karinanoa ao ena karietataaki.”¹³ Ngkana te tia reirei ae oota naba “bwa ngkana kam beku ibukia raomi ao kam bon beku naba iroun Atuami.”¹⁴

Ti Aki Manuokinaki

Ana anga naba Tatan ni kamwaneira rinanon te bwarannano. E kataia n tarataraira man aki onimakinira are ti moana n taku bwa ti a bon aki kororaoi. E tuangira naba ti bon aki tau bwa ti bon uarereke ao ti aki noraki, ao ti a manuokinaki—aimoarara riki iroun te Atua.

N na reitai ma ngkoe n tibwaua te bwai are I a tia n rinanona are e na reke bwa buokaia naake a taku bwa aki kakawaki, manuokinaki, ke a tiku n ti ngaia.

Ririki aika nako ao I ira te kataneiai ni bwairati n te Ikotaki ni Kiba n te United States. I raroanako ma mweengau, temanna te tautia n Tiaman, e bungiaki i Czechoslovakia, are e ikawairake iai i mainikun Tiaman; ao I aki rangi ni rabakau n taetae ni matang. I rangi n uringa mwanangara nakon ara tabo ni kataneiai i Taxes. I tekateka irarkin te bwatintia are e taetae n oin een ana taeka. I bon aki ota n ana taeka are e taku. I a iangoia ngkana I a tia n reiakinaki te taetae ae kairua ni kabane. I bon rangi maku n au iango nakon te kauaba n te kataneiai ni bwairati n taabo ake a kinaki ni kaitaraia ataein te reirei ake bon taan taetae ni imatang.

Ao ngke I a roko n te tabo n kiba n te kaawa ae uarereke ae Big Spring, Texas. I kakae ao ni kunea ana mwaanga te Latter day Saint, ike a mwaiti kaina aika a rangi ni kakateke ake a karaoa aia taromauri n ruu ake a tangoi n autin te tabo ni kiba. Kain te Aro a iangoa katean te umwantabu ike e kona n riki bwa te tabo n taromauri. N taai akekei ao kain te aro a boni buoka karaoan te kateitei aei.

Tebongina imwiin te bongina I irira au kataneiai man kamatebwai mwaaka n aron are I kona man kabanea au tai ae maawa n irira te makuri n karaoan te tabo n taromauri. Ikanne naba are I a tiba ataia bwa te ouaua bon tiaki mwaitin te rangata ni mwaie ma bon te mwakoro ni kai. Ae katautauaki rababana te ouau-aea n itinti Karaoaki nakon kainnanoaia. Ao I tiba reiakinai man te makuri aron kakawakin tabonibaeu ae waebuau bwa n aki oreia ngkana I oreia te neera.

E bon bane au tai ni mwamwakurian te tabo n taromauri are te beretitenti n te mwaanga—ngaia bon temanna ara tia reirei n te tabo ni kiba—katerea raoi bwa I riai n kabanea riki au tai n kamatebwai.

Raoraou ao raou n reirei n te tabo ni kiba a katabeia n aia tai ae maawa ma katabetabe n te aro are I iangoia man taku bwa e riai tae-kinana bwa katabetabe aikai a bon aki bebete n kaineti ma taai aika n te bamburete *Ibukin Kakorakoraia te Rororrikirake*. Ibukin au itera, ao I rangi ni kukurei n riki bwa kaain te mwaanga ae Texas Maeao, reiakinai n te rabakau ni kabenta, karikirakean au taetae n Imatang are I kakoroa nanon te wewete nakoioi ngke I riki bwa te tia reirei n aia kooram uni-mwaane ao n te Reirei n Tabati.

N te tai aei, Bigh Spring, n aki tabe ma arana, e bon uarereke, aki rangi ni kakawaki, te tabo ae aki kinaki. Ao ai bon ti tebo naba ma ngai—aki rangi ni kakawaki, aki kinaki, ao n tiku n ti ngai. E ngae n anne, I manga warewarenako nakon te Uea ngkana E manuokinai ke ngkana E kona ni kuneai ikekei. I ataia bwa E aki kakawaki bwa I mena ia, tera nakoau are I mena iai ma raou n reirei ni bairati, ke tera nakoau n te Ekaretia are I mena iai. Tera ae E rangi tabeakinai iai riki bwa I karaoa mwiokoau n aron au kabanea tamaroa bwa I tangiria, ao nanou ni ibuobuoki nakoia raou irari. I ataia bwa ngkana I karaoa ae au kabanea n tamaroa ana nako raoi bwaai ni kabane.

Ao a raraoi ni bane.¹⁵

Te Kabane E na Rimoa

E aki tabe te Uea bwa ti kabanei ara bong ni mwakuri inanon mwaneaba aika mabora ke taabo ni man. E ataia bwa ti mena ia, akea uana bwa a mangori aroarora. E na kamanena—n oin Kawaina ao ibukin Ana mwakuri aika tabu—nakoia aika a rawa nanoia Nakoina

Te Uea E aki tabe ngkana ti kabanea ara bong ni mwakuri inanon auti mabora ke n aia tabo maan. E ataia bwa ti mena ia, e ngae ngke tera arora n nanorinano. E na kabonga-na—n oin Kawaina ao ibukin oin Ana kantaninga aika tabu—nakoia naake a tangiria.¹⁶

Teuana te taanga, aia karo raoraou,

a kaota te banna ibukin te tua aei nakoiu. Teuare te bu temwaane e mwakuri n te tabo n karao biti i Utah. N tain te katawanou ao e na kaotinakoi ana boki aika tabu ao ana maekatin te Ekaretia ao ni wareware. Ngkana a noria taan mwakuri, ao a kaenaena ao a kaewenakoa n ana koaua. E ngae ngke a karaoa aei, ao e taetae nakoia ma bwanana ae akoi ma te rau. E aki tabe ma aia aki ata te riai nakoina are e na karika te un ma te aki rau.

Tabeua te ririki imwina ao e a bwaka n aoraki temanna te tia kaenaena. Imwain matena ao e a bubutia teuare e nanorinano arei bwa e na taetae iaona ngkana e mate—e boni karaioia.

Teuae bon kain te Ekaretia ae kakaonimaki ao e aki rangi batu ana tai n reitaki n arona ke maiuraoina ma e tiku anuana ni maiuakinaki inanoia koraki ake a kina. E mate n te mwakuri ngke e kataia n katoka ao ni kamaiua te tia mwakuri are e bae n te tino.

N te ririki anne ao buna are tiku imwina e anganaki te korokoro iaon kaburorona, are e aki kona n nakanoko iai. Aomata a tangiria n roko n noria, ni kabanea aia tai ma ngaia ibukina bwa e ongo. E ururing. E mwamwannano. E aki kona ni korboki, E kataia n kamamatenanoi nam-bwan aia tarebon natina, ao tibuna. E tangiria n uringa aia bong ni koro n ririki ao bong ni kauring.

Naake a roko n nora neiei a oki ma te kantaninga ae tamaroa nakon maiuia. A namakina ana tangira. A ataia bwa e bon tabeaianga ibukia. E aki kona ni ngurengure ma e ti kabanea ana tai n anga te kakabwaia nakon maiuia tabeman. Temanna raoraon neiei e taku bwa te aine aei bon temanna mai ibuakoia raoraona are e a tia n kina are bon katootonga raoi aron maiu ma ana tangira Iesu Kristo.

Te taanga aio a bon tia n taku bwa a aki kakawaki n te aonaaba aei. Ma te Uea e kabongana te bwai ni katine ae kaokoro man te aonaaba ni katinea

kakawakin tamneira. E ata aia kakaonimaki taanga aikai. E tangiriia. Aia mwakuri boni bwaai ni kakaoua aika maiu ibukin korakoran aia onimaki Irouna

Ko Kakawaki Nakoina

Tariu ao maneu, tao e bon koaua bwa te aomata bon akea n aron kabotauana ma buburan te aonaaba. N tai tabetai ti namakin aki kakawakira, aki norakira irouwia tabemwaang, tikura n ti ngaira, ke ni manuokinaki. Ma uringnga n taai nako—ko kakawaki Nakoina! Ngkana ko nanououa, uringii aua tua n karawa.

Te moan, E tangiria te Atua aika a nanorinano ao n nimamannei, bwa a “kakawaki n uean te Atua.”¹⁷

Te Kauoua, te Uea E a tia n anga te mwioko “bwaninin [Ana] euangkerio [n] tataekinaki irouwia aika a mamara ao ake a bebete nako tabon aonaaba.”¹⁸ E a tia n rinea “mamaran bwain te aonaaba [n] roko n uruia ake a mwaaka mani korakora”¹⁹ ao n kamamaei “bwaai ake a korakora.”²⁰

Katenua, e aki kakawaki bwa ko maeka ia, e aki kakawaki bwa mangorira arom, aki taun am mwakuri, aki taun am atatai, aekakira taraakim, ke uarerekera weteam n te Ekaretia are ko katauaki iai, ko aki n ae ko aki noraki i matan Tamaara are i Karawa. E tangiriko. E ata nanom ae nanorinano ao am mwakuri n tangira ao n akoi. Ni kabane, ao a tia n riki bwa kamatoan am kakaonimaki ao am onimaki.

Te kaua ao te kabanea, Taiaoka ma ataia bwa ake ko nori man rinanona ngkai tiaki n ae a na riki n aki toki. Bwa ko na aki namakina te maroa, rawawata, maraki ke bwarannano n aki toki. Iai ara kakaonimaki ma ana berita Tamara are i Karawa n aki mwaninga ke ni kitania naake a kakeai nanoia Nakoina.²¹ Karekeea te kantaninga ao te onimaki n te be-rita anne. Reiakinna n tangira Tamam are i Karawa ao n riki bwa Ana reirei

n te taeka ao n te mwakuri.

Kataia bwa ngkana ko teimatoa ni kakaoua, ao n teimatoa ni kakaonimaki n kawakin ana tua, teuana te bong ao ko na bon maiuakina te be-rita are kamatata nakon te Abotoro ae Bauro: “Baike e tuai n nori te mata, ao e tuai n ongo te taninga, ao e tuai n rin i nanon te aomata, boni baika E katau-raoi te Atua i bukia ake a tangiria.”²²

Tariu ao maneu, te kabane ni mwakaroiroi n Aomata n te aonaaba bon Taman Tamneim. E kinai ngkami. E tangiri ngkami ma te tangira ae kororaoi.

Te Atua E iangoiko tiaki ti n te rabwata ae mamate n te aonaaba ae uarereke ma te tai ae kimototo—E noriko bwa ngkoe Natina. E noriko bwa ko a tia n konabwai nakon ana kainibaire. E tangiria bwa ko na atia bwa ko kakawaki Nakoina.

Ti bia kakaoua, onimaki, ao ni maiuna ae riai bwa ti na ata ara koaua ae itiaki ae akea tokina. Ti bia riki n itiaki man kakawaki n ana akoi Tamara are I Karawa are E anga kairara ibukin taai aika ana roko n ara tataro n aran Natina, ae Iesu Kristo, amen.

BWAAI AIKA ANA TARAAKI

1. Taraa Moses 1:2.
2. Moses 1:10.
3. Moses 1:33.
4. Taraa Andrew Craig, “Astronomers Count the Stars,” BBC News, Turai 22, 2003, <http://news.bbc.co.uk/2/hi/science/nature/3085885.stm>.
5. Moses 7:30.
6. Motiae 4:11.
7. Doctrine ao Covenants 18:10.
8. Taraa Moses 1:38–39.
9. William Knox, “Mortality,” in James Dalton Morrison, ed., *Masterpieces of Religious Verse* (1948), 397.
10. Doctrine ao Covenants 121:7.
11. 3 Nibwaai 11:38.
12. Motiae 3:19.
13. Ruka 18:14; tarai naba kiibu 9–13.
14. Motiae 2:17.
15. Dieter F. Uchtdorf e moan karekebeeba n ana kiraati.
16. Taraa Mwakuri 10:38.
17. Mataio 18:4; tarai naba kiibu 1–3.
18. Doctrine ao Covenants 1:23.
19. Doctrine ao Covenants 1:19.
20. 11-Korinto 1:27.
21. Taraa Ebera 13:5.
22. 1 I-Korinto 2:9.